

Underlag inför bolagsdialog med Skellefteå Museum AB

(ägs till 40 % av Region Västerbotten)

Checklista för Region Västerbotten

Dokument som efterfrågats	Bifogas som bilaga (markeras med kryss)	Ej fastställd ännu/ Kommentar om avvikelse
Bolagets förutsättningar och utmaningar	X	
Årsredovisning	X	
VD-kommentar per augusti 2023/Uppföljning av bolagets verksamhet mot ägardirektiv per augusti 2023	X	
Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2022	X	
Verksamhetsplan 2023	X	
Internkontrollplan 2023	X	
Rapport för internkontrolluppföljning 2023	X	
Intyg/rapport eller motsvarande, där det framgår att styrelsen har prövat och intygar att den verksamhet som bedrivits inom bolaget under den period som rapporten avser har bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna.		Skickas in efter styrelsemöte 3/10

Analys och sammanfattning av inlämnat underlag

Bolagets förutsättningar på kort och lång sikt – framgångar och utmaningar

Det ekonomiska läget i omvärlden bidrar med ökade kostnader för bolagets verksamhet och bolaget behöver göra vissa tydligare prioriteringar av hur medel ska användas.

Krig i bolagets närhet har medfört att fler intresserat sig för och velat inkludera kulturverksamheter som museum och bibliotek i dialogen om beredskap och det demokratiska samhällets utveckling.

De ekonomiska konsekvenserna för bolaget på lång sikt är svåra att överblicka. Bolaget hoppas dock att de besökare som hittat till dess verksamheter under denna tid återkommer även om det ekonomiska läget skulle bli mer gynnsamt.

Under året har bolaget arbetat en stor del med att utvärdera och justera den omorganisation som genomfördes under 2022 och 2023. I dialog med personalgruppen, i samverkan och med stöd av HR-resurs har justeringar i organisationen tagits fram för att möta de hinder och brister som identifierats kring främst ojämn fördelning på avdelningarna, otydlighet i mandat och ansvar samt hur resurser fördelas inom bolagets uppdrag. Utöver själva arbetet har en stor framgång enligt bolaget varit den transparanta processen inom denna översyn, med dialog inom samverkansgruppen, men också personalgruppen i stort.

Ett arbete med att utveckla bolagets arbete med tillitsbaserade styrning och ledning samt stärkt medarbetarskap har initierats i samband med översynen. Bolaget hoppas att det kommer bidra positivt till upplevd arbetsmiljö samt hur effektivt bolagets resurser används.

I den enormt expansiva fas som Skellefteå befinner sig i är det en stor utmaning för bolagets avdelning som arbetar med kulturmiljövård. Bolagets arkeologer och byggnadsantikvarier som förväntas kunna ta uppdrag och bistå i arbetet med bygglov och olika planarbeten är få till antalet och har en allt stor arbetsbelastning.

Även arbetet med magasinsflytten har varit en utmaning för bolaget, men man ser i nuläget främst den som en framgång. Det är ett stort och krävande arbete och det är enligt bolaget fortsatt en hel del oklarheter kring de slutgiltiga kostnaderna i detta stora projekt. Arbetet har dock flutit på väldigt bra såhär långt.

Det är givetvis en stor framgång och väldigt glädjande att Skellefteå museum fortsatt lockar fler besökare till våra fysiska utställningar och våra digitala kanaler. Besöksrekord för tredje året i rad känns rimligt att tro vilket skulle vara imponerade, särskilt med tanke på att stor del av verksamhetens resurser i dagsläget går till den krävande magasinsflytten.

Trots utmaningar kring Northvolt och ingen fastställd byggstart på Norrbottniabanan tyder mycket på att Skellefteås expansiva fas fortsätter en lång tid framöver och således också trycket på kulturmiljövårdsavdelningen. Här beskriver bolaget att det skulle behövas särskilda satsningar för att inte Skellefteå museum ska vara en bromskloss i processerna eller för att riskera sjukskrivningar på grund av för hög arbetsbelastning på långsikt.

Arbetet med en nytt besöksupplevelse - nya Forskarrum / Läroverket- fortsätter enligt plan och planeringsarbetet fortgår under 2024 med målsättningen att det nya besöksmålet byggs under 2025 och står klart under 2026 inför SE26.

Skellefteå museum är delaktiga i Skellefteå kommuns projekt Nordanå utveckling. Arbetet bygger till stor del på att hitta synergieffekter och hållbara samarbeten mellan verksamheterna på området.

Kopplat till Skellefteå museum positiva utveckling som besöksmål och faktumet att antalet besökare nästan tredubblats sedan pandemin finns utmaningar kopplat till värdskap och programsamordning. Även behovet att kommunicera på fler språk med många nya

Skellefteåbor från andra länder, kommer att påverka verksamheten både ekonomiskt och behov att göra verksamhetsprioriteringar.

Ökade krav på IT-säkerhet och digitalisering generellt är också utmaningar som beräknas kunna påverka verksamheten både ekonomiskt och utifrån behov att göra verksamhetsprioriteringar.

Bolaget beskriver att ett samarbete och samordning av resurser inom regionen, mellan regionens museer skulle kunna vara en potentiell framgång som kan bidra positivt ur ekonomiska perspektiv och kvalitetshöjande verksamhetsperspektiv. Där kulturbolagen tillsammans kan arbeta med kompetensutveckling och verksamhetsutveckling.

Hållbarhet och jämställdhet

Skellefteå museum arbetar utifrån en hållbarhetspolicy som bygger på de globala kriterier för hållbar turism som tagits fram av det FN-initierade rådet Global Sustainable Tourism Council (GSTC). Det byggs på att bolaget arbetar med att:

- Tydliggöra hållbarhetsarbetet
- Maximera social och ekonomisk nytta för att minimera negativ påverkan på lokalsamhället
- Maximera nyttan för och minimera negativ påverkan på kulturarv
- Maximera nyttan för miljön och minimera negativ påverkan.

När det gäller jämställdhet har Skellefteå museum en policy mot diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier och mobbning, en policy för likabehandling samt en policy och handlingsplan för jämställda löner.

Skellefteå museums övergripande mål är att skapa ett museum som attraherar, välkomnar, behåller och utvecklar alla medarbetare. Ingen ska uteslutas i bolagets strävan mot en arbetsplats där alla behandlas med respekt och värdighet. Skellefteå museum ska vara fri från diskriminering, trakasserier eller repressalier som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna enligt Diskrimineringslagen.

Delårsbokslut per 2024-08-31

Resultatet för perioden uppgår enligt budget till -1 mkr. På den underliggande nivå redovisas både intäkter och kostnader lägre än budget. Årets prognos beräknas landa något bättre än budget beroende av inflyttningsdatum för nya magasinets flyttats fram samt fortsatta låga personalkostnader. I jämförelse med samma period föregående år är resultatet -0,6 mkr sämre.

Fem prioriterade insatser i verksamheten

1. Tillitsbaserade styrning och ledning samt stärkt medarbetarskap.
2. Ökad intern mognad vad gäller IT-relaterade frågor runt säkerhet och verksamhet.
3. Ökat samarbete med andra aktörer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.
4. Stärka upp arbetet kring kulturmiljövårdsavdelningen samt kring värdskap i publika miljöer.
5. Utifrån ett socioekonomiskt hållbart perspektiv stärka arbetet med det demokratiska samhällets utveckling.

Internkontroll

Bolagets intern kontrollplan innehåller de aktiviteter som har bedömts vara tillräckliga för att säkerställa en god intern kontroll. Planen tydliggör hur kontrollerna ska gå till och vem som är ansvarig för dem samt vem som utför kontrollerna. Resultatet av kontrollerna och en utvärdering av internkontrollarbetet ska återrapporteras för beslut i bolaget enligt fastställd tidplan. I internkontrollplanen för 2024 har 14 risker bedömts och utifrån det finns 11 st kontrollaktiviteter i internkontrollplanen.

I uppföljningen av intern kontrollen för 2023 identifieras två kontrollområden där det finns behov av åtgärder.

- Ta diskussion i digitaliseringsrådet om hur vi bör gå vidare för att säkerhetsställa att Skellefteå Museum följer kommunens gällande IT-policys då utvecklingen gällande IT-frågor går väldigt snabbt och VD och ekonomichef har svårt att prioriteras dessa frågor i den omfattning som kommer att behövas framöver.
- VD bör se över behovet och eventuellt upprätta rutinbeskrivningar för kritiska funktioner

De båda kontrollområdena finns med i internkontrollplanen för 2024.

Rekommendationer som lämnas i den grundläggande granskningen:

- Säkerställa att målen i verksamhetsplanen uttrycks i ett önskat resultat samt att innebörden av dessa mål tydlig kopplas mot målen i ägardirektivet
- Säkerställa att ändamålsenliga åtgärder vidtas för att uppnå en ekonomi i enlighet med ägardirektivet

Båda rekommendationer omfattar vad som anges i ägardirektivet. Bolagets ägare arbetar med att ta fram ett nytt ägardirektiv. Där formuleringen för det ekonomiska målet ska revideras, efter överenskommelse på ägarsamråd i maj 2024.